

Sygn. akt II Ka 760/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2020r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Karol Troć
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Paulina Jarczak

przy udziale prokuratora Jakuba Pogorzelskiego

po rozpoznaniu w dniach 6 grudnia 2019r., 27 stycznia 2020r., i 27 lutego 2020r.

sprawy **G. Z.**

oskarżonego z art. 209 § 1 kk w zw. z art. 209 § 1 a kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 18 lipca 2019 r. sygn. akt II K 1433/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyła orzeczenie o karze pozbawienia wolności;

2. za przypisane oskarżonemu G. Z. przestępstwo wymierza mu karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 180 złotych tytułem opłaty za obie instancje i 20 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 760/19
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA**1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 18 lipca 2019 r. sygn. akt II K 1433/17

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
	1	G. Z.	Warunki osobiste oskarżonego, sposób jego życia od 2014 r., jego starania o naprawienie szkód i spłatę zobowiązań finansowych, w tym alimentów na pokrzywdzonego – czyn z aktu oskarżenia	Informacja z Prokuratury Okręgowej w Siedlcach	370
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
1	Informacja z Prokuratury Okręgowej w Siedlcach	Informacja z PO w Siedlcach nie budzi wątpliwości co do tego, że oskarżony podjął współpracę z organami ścigania w sprawie II K 69/14, a prokuratura nie ma informacji, że w późniejszym czasie popełniał czyny sprzeczne z prawem, jak również w tym zakresie, że oskarżony poszukiwał pracy w Polsce, że posiadał środki na spłatę zobowiązań finansowych z wydawanych wobec niego wyroków, że podjął pracę za granicą.

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	1. Obrazy przepisów postępowania, mającej wpływ na treść wyroku, w szczególności:	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

I. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k., polegającą na dowolnej ocenie materiału dowodowego sprawy i błędnym i przyjęciu, że oskarżony G. Z. uchylał się od obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniego syna A. w zarzucanym okresie, gdyż pod koniec kwietnia 2015 roku miał już możliwość podjęcia pracy w sytuacji, gdy do końca 2017 roku jego stan zdrowia, tj. ograniczenia ruchomości wynikające z wypadku z dnia 30 czerwca 2014 roku uniemożliwiały mu wykonywanie pracy fizycznej, a tylko taką pracę oskarżony wykonywał przed wypadkiem;

II. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k. .k., polegającą na dowolnej ocenie materiału dowodowego sprawy i błędny ii przyjęciu, że na początku 2016 roku oskarżony G. Z. wyjechał w celach zarobkowych do Niemiec, gdzie pracował w branży budowlanej w sytuacji, gdy jego wyjazd za granicę spowodowany był postępowaniem karnym toczącym się przed Sądem Okręgowym w Siedlcach pod sygn. akt II K 69/14 i wynikającym z niego zagrożeniem dla zdrowia i życia oskarżonego, który współpracował z organami ścigania przekazując szereg istotnych informacji, które pozwoliły na postawienie w stan oskarżenia wielu osób m.in. działających w ramach trzech grup przestępczych, w tym jednej o charakterze zbrojnym, w związku z czym oskarżony posiadał tzw. status małego świadka i zapewniono mu ochronę w czasie toczących się spraw przed sądami, bowiem wiele nieustalonych osób mających związek ze sprawą karną próbowało uzyskać informacje o miejscu zamieszkania i pracy oskarżonego

	<p>G. Z., a podjęcie przez niego pracy zarobkowej nastąpiło dopiero w późniejszym czasie, przez wzgląd na brak środków do życia i konieczność uregulowania znacznych zobowiązań finansowych, w tym z tytułu alimentów;</p> <p>III. art. 198 § 1 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. polegającą na przeprowadzeniu opinii biegłego bez badania oskarżonego G. Z., pomimo tego, że ten o to wnosił i czynił próby uzgodnienia z biegłym terminu badania, jednakże nieskutecznie i pomimo tego, że w aktach sprawy zalegały informacje o tym, że skutki wypadku z dnia 30 czerwca 2014 roku oskarżony odczuwa do dziś, co powodowało konieczność dopuszczenia przez Sąd opinii uzupełniającej;</p> <p>IV. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k., polegającą na dowolnej ocenie materiału dowodowego sprawy i błędnym przyjęciu, że małoletni A. Z. w zarzucanym okresie był narażony na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych w sytuacji, gdy jego matka I. Z. (1) pracowała, zarabiała dobrze, finansowo pomagali jej rodzice, a ponadto otrzymywała alimenty od matki oskarżonego bądź z Funduszu Alimentacyjnego.</p>	
<p>2. Rażącej niewspółmierności kary w wymiarze 8 miesięcy pozbawienia wolności, która to kara nie uwzględnia bądź uwzględnia w nienależytym stopniu występujących w sprawie okoliczności łagodzących, takich jak współpraca oskarżonego z organami ścigania, wynikające z niej zagrożenie dla życia i zdrowia oskarżonego,</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

<p>zaprzestanie popełniania czynów zabronionych, starania wywiązania się ze wszystkich zobowiązań finansowych, próba ułożenia życia na nowo, a których uwzględnienie przez Sąd powinno spowodować orzeczenie oskarżonemu znaczni łagodniejszej kary.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Podstawą zarzutów dotyczących obrazy przepisów postępowania była teza, że Sąd błędnie przeprowadził postępowanie dowodowe i błędnie ocenił zgromadzone dowody dochodząc do nieuprawnionych wniosków, że oskarżony w okresie z aktu oskarżenia był w stanie pracować i leżeć na utrzymanie małoletniego pokrzywdzonego – a także, że uprawniony do alimentacji wskutek nierealizowania tego obowiązku był narażony na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. W pierwszej części skarżąca błędów Sądu dopatruje się w zaakceptowaniu opinii biegłego (ortopedy), wydanej bez osobistego badania oskarżonego, bez uzyskania opinii uzupełniającej – co miało mieć wpływ na możliwość ustalenia zdolności oskarżonego do pracy w przeszłości. Zarzutu tego nie sposób uznać za uzasadniony, jako że biegły logicznie wyjaśnił, że treść dokumentacji medycznej i niekwestionowany fakt podjęcia przez oskarżonego aktywności zawodowej wskazuje niezbicie, że w dacie wydawania opinii oskarżony jest zdolny do pracy, wobec czego jego badanie nie było ani niezbędne, ani przydatne. Biegły logicznie wskazał, że skoro podczas ostatniej udokumentowanej wizyty</p>		

w marcu 2015 r. oskarżony nie zgłaszał żadnych dolegliwości bólowych, miał zachowany pełen zakres ruchu, a uczucie uciekania kończyło się na tyle niewielkie, że nie wymagało używania stabilizatora ani kul, a następnie nie ma żadnej dokumentacji związanej z dalszym leczeniem czy rehabilitacją, to po dacie 18 marca 2015 r. oskarżony mógł się poruszać – i w konsekwencji był zdolny do pracy. Nawet w załączonej do apelacji informacji PO w S. wskazano, że przed wyjazdem do Niemiec G. Z. poszukiwał pracy, ale nieskutecznie – a więc musiał być do niej zdolny. obrońca ani oskarżony nie zakwestionowali treści tej opinii (mimo deklaracji złożenia do końca maja 2019 r. (k. 333) prywatnej opinii lekarskiej, nie złożyli też żadnej dodatkowej dokumentacji medycznej, mogącej rzutować na treść wniosków biegłego, nie składali w tym zakresie żadnych wniosków przed zamknięciem przewodu sądowego, na dwóch kolejnych terminach rozprawy głównej, wobec czego trudno uznać za uzasadniony zarzut z pkt III apelacji, że Sąd winien z urzędu zakwestionować jasną, zupełną i logiczną opinię sądowo-lekarską.

Nie budzi wątpliwości Sądu odwoławczego również dokonana przez Sąd I instancji ocena pozostałych dowodów, zgromadzonych w sprawie. Sąd na wniosek obrony, mimo pierwotnych deklaracji, że przeciw okoliczności popełnienia czynu oraz wina oskarżonego nie budzą żadnych wątpliwości (k. 175), przeprowadził bardzo obszerne postępowanie dowodowe, przesłuchując szereg świadków i gromadząc dokumenty. Zeznania świadków nie mogą jednak

wykluczać treści wynikających z obiektywnych dowodów z dokumentów czy opinii. Jak wskazuje skarżąca, część świadków tylko ogólnie orientowała się w sytuacji oskarżonego. Podkreślane w apelacji argumenty dotyczące dolegliwości bólowych oskarżonego nie mogą przemawiać przeciwko możliwości ustalenia jego zdolności do pracy – czym innym jest bowiem kwestia fizycznej sprawności układu kostnego, możliwości chodzenia i podejmowania czynności fizycznych, a czym innym kwestia komfortu i braku odczuwania jakichkolwiek skutków urazu. Nie wymaga dowodu okoliczność, że skutki urazów można odczuwać nawet latami, podczas kiedy w sensie medycznym i fizycznym organizm jest w pełni sprawny. Słusznie jednak Sąd krytycznie odniósł się do zeznań osób dla oskarżonego bliskich co do tego, czy mógł on pracować, konfrontując je z dokumentacją medyczną i uznał, że dowody osobowe nie mogą być uznane za pewne ani obiektywne. Pamiętać przy tym należy, że świadkowie mogli nie być obiektywni również dlatego, że to oskarżony mówił im o swoich dolegliwościach i ograniczeniach, zaś jego wypowiedzi mogły nie być prawdą, a jedynie wygodną wymówką, by ponad konieczność korzystać z pomocy finansowej ojca czy opieki ciotki. Sąd I instancji logicznie, zupełnie i zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego odniósł się do wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów, nie pomijając także tych dla oskarżonego korzystnych (nie naruszając art. 410 kpk) i dokonując ich oceny w sposób zgodny z wymogami art. 7 kpk. Prawidłowe postępowanie dowodowe nie pozostawiło żadnych

niedomówień ani wątpliwości, które winny być rozstrzygane po myśli art. 5 § 2 kpk, bo można było dokonać niewątpliwych ustaleń co do tego, czy oskarżony mógł pracować i wywiązywać się choćby w części z obowiązku alimentacyjnego. Skutkiem takich konkretnych ustaleń było zresztą ograniczenie czasokresu przypisanego oskarżonemu czynu (wyeliminowanie czasu, w którym wg dokumentacji medycznej i opinii sądowo-lekarskiej rzeczywiście nie mógł pracować i osiągać dochodów). Nie dostrzega natomiast w apelacji skarżąca i tego, że ze składanych przez nią dokumentów wynika, że oskarżony w okresie objętym zarzutem spłacił szereg należności, a więc uzyskiwał środki pieniężne – a mimo to na poczet należności alimentacyjnych nie wpłacił nic – co świadczy dobitnie o tym, że nie tyle nie mógł on zgromadzić potrzebnych na uregulowanie całości zobowiązania środków, co całkowicie obowiązek ten lekceważył.

Niezasadny był też zarzut obrazy wskazanych już wyżej art. 5 § 2 kpk, art. 7 kpk i art. 410 kpk, prowadzący do rzekomo błędnych ustaleń w zakresie narażenia małoletniego pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Jego matka podała, że jej zarobki w początkowym okresie (w 2014 r.) zarabiała ok. 1800 zł netto, potem zaczęła zarabiać lepiej, do 2500 – 3000 zł miesięcznie, przez co zresztą od września 2015 r. przestała otrzymywać świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego (w wysokości 500 zł). Słusznie przytaczając orzecznictwo sądowe nt. tego, co należy uznać za podstawowe potrzeby, nie przekonuje skarżąca, jak za taką kwotę I. Z. (1)

miała w pełni zabezpieczyć swoje i syna potrzeby. Zauważa, ale nie nadaje należytej wagi skarżąc i temu, że matka małoletniego musiała korzystać z finansowej i rzeczowej pomocy innych osób i dzięki temu (a nie mimo to, co wynika również z zeznań również E. G.) potrzeby dziecka, oceniane przez I. Z. (1) jako podstawowe, były zaspokajane. Nie mają tu znaczenia ewentualne, podnoszone w apelacji nakłady finansowe oskarżonego na majątek osobisty I. Z., bowiem alimenty dotyczą bieżących potrzeb małoletniego dziecka, które na bieżąco musi mieć co jeść, w co się ubrać, z czego opłacić leczenie, dodatkowe lekcje itd., a nie tylko gdzie spać. Prawidłowa ocena zebranych dowodów i w tym aspekcie doprowadziła Sąd I instancji do prawidłowych ustaleń faktycznych, iż możliwość zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych małoletniego była narażona.

Ad II. Za zasadny należało uznać zarzut rażącej niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary. Wprawdzie czasokres zawinionej niealimentacji jest dość długi, a oskarżony był już wielokrotnie karany za liczne i poważne przestępstwa, jednakże nie był nigdy karany za przestępstwa przeciwko rodzinie, nadto jego aktualna postawa życiowa może wskazywać na stabilny powrót do społeczeństwa i porzucenie ścieżki przestępstwa. G. Z. aktualnie służy społeczeństwu na miarę swoich możliwości, pracuje zawodowo i spłaca zadłużenie alimentacyjne, dlatego wymierzanie mu za przypisany mu czyn bezwzględnej kary pozbawienia wolności pozostawałoby w sprzeczności z celami kary w aspekcie zarówno oddziaływania

<p>indywidualnego, jak i niwelacji wyrządzonej czynem szkody. Pobyt oskarżonego w zakładzie karnym nie przyczyniłby się do lepszego zrozumienia naganności swego postępowania (oskarżony przyznawał się do zarzutu, a długotrwałość postępowania wynikała z braku akceptacji jego wniosku i niechęci do przyjęcia na siebie odpowiedzialności w postaci bezwzględnej kary pozbawienia wolności), ani też do zapobieżenia sytuacji, że potrzeby małoletniego w dalszym ciągu nie będą zaspokajane przez osobę zobowiązaną do tego w pierwszej kolejności. Dlatego też w ocenie Sądu odwoławczego za zasadny należało uznać zarzut rażącej niewspółmierności kary w konsekwencji i wniosek o orzeczenie kary łagodniejszego rodzaju.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>I. o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>II. o zmianę wyroku w części dotyczącej kary i orzeczenie kary łagodniejszego rodzaju</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Ad I. prawidłowość rozstrzygnięcia o winie oskarżonego i niezasadność zarzutów apelacji w tym zakresie; Ad II. Zasadność zarzutu dot. rażącej surowości wymierzonej oskarżonemu kary. Zdaniem Sądu</p>		

Odwoławczego kara ograniczenia wolności, w tym w wymiarze, proponowanym przez obrońcę we wniosku w trybie art. 387 kpk, będzie karą adekwatną do stopnia winy oskarżonego i społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, a zwłaszcza pozwoli na osiągnięcie celów kary – jak w motywach uznania tego zarzutu apelacji za zasadny.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Rozstrzygnięcie o winie oraz o wydatkach Skarbu Państwa za I instancję	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Bezzasadność apelacji i brak okoliczności, podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Wymierzenie oskarżonemu w miejsce kary 8 miesięcy pozbawienia wolności kary 8 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej	

na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie	
Zwiąże o powodach zmiany	
Zasadność zarzutu i wniosku apelacji w tym zakresie	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III.	Oskarżony pracuje, uzyskuje dochody, pozwalające mu na regulowanie wszelkich zobowiązań, wobec czego brak jest podstaw do uznania, że 200 zł kosztów postępowania będzie dla niego nadmiernym obciążeniem. Konieczność orzeczenia na nowo o opłacie za obie instancje wynika z faktu orzeczenia innej kary i ma oparcie w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U.1983.49.223.j.t. ze zm.).

7. PODPIS
